

Vigència i realitat de la divisió territorial

Josep Oliveras i Samitier
Facultat de Filosofia i Lletres de Tarragona
Universitat de Barcelona

Abans d'entrar en matèria sobre el tema que m'ha estat encomanat, voldria donar les gràcies a la Societat Catalana de Geografia, i en especial al seu president, per haver-me invitat a reflexionar sobre una qüestió en la qual l'anàlisi del geògraf es troba moltes vegades interferida per la preocupació del simple ciutadà d'aquest país. Preocupació perquè fa la sensació que encara som lluny d'una correcta i eficient organització territorial i que, en canvi, continua havent-hi una múltiple i problemàtica divisió geogràfica i funcional del territori.

El pas del temps ens ha fet ser testimonis d'un llarg debat, moltes vegades entre sords, sobre l'organització i l'administració del territori català; un debat entre grups polítics, intel·lectuals orgànics i inorgànics, i entre tècnics en temes administratius i territorials, en el qual les posicions dels uns i dels altres no han estat sempre idèntiques, sinó que han variat fàcilment en funció de les conjuntures polítiques i de les regles de joc voluntàriament imposades, o resignadament assumides.

Recordem només que l'any 1977 acceptàvem en les *Resolucions de l'Àmbit d'Ordenació del Territori del Congrés de Cultura Catalana* la dissolució de les estructures provincials i l'entrada en vigència de la Divisió Territorial de la Generalitat del 26 d'agost de 1936 com a pas previ a una possible nova reordenació territorial, al mateix temps que propugnàvem l'enfortiment de supercomarques, regions o vegueries, d'un poder comarcal i d'una autonomia municipal, i fins i tot de barri, que acostessin els centres de decisió al poble.

L'*Estatut d'Autonomia*, aprovat el gener de 1980, confirmava en el seu article 5è. l'organització territorial de Catalunya en municipis i comarques, i també la possibilitat de crear demarcacions supracomarcal i agrupacions basades en fets urbanístics, metropolitans i funcionals, sense perjudici de l'organització provincial com a entitat local i com a divisió territorial per a l'acompliment de les activitats de l'Estat. La base de la complexitat administrativa actual quedava així fixada.

Des d'aleshores fins al gener de l'any 1986, en què es presentà al Parlament de Catalunya la *Proposició de Llei d'Organització Territorial i el Govern Local de Catalunya. Iniciativa parlamentària conjunta*, va continuar l'esforç voluntarista dels anys anteriors: s'utilitzà una gran quantitat de paper i tinta, i es gastà un notable volum de saliva en va per fer propostes i contrapro-

postes sobre l'organització territorial del país. A partir de l'anomenat projecte Bayona, bé podríem dir que la sort ha estat tirada, i que poques seran les possibilitats de rectificar les proposicions del partit majoritari en el Parlament de Catalunya. Cal, no obstant, matissar que l'anterior proposició de llei té una interessant relació amb els *Criteris Bàsics sobre l'Organització Comarcal de la Generalitat de Catalunya* (1982), i fins i tot amb una proposició anterior elaborada pels senyors Joan Alemany i Jordi Borja (1980).

A Propostes per a l'organització territorial de Catalunya, avui (publicades a la revista *CEUMT*), els dos autors esmentats fan una anàlisi de les diferents possibilitats que hi pot haver en l'organització administrativa i espacial del país, a base d'aprofundir sobre les diferents alternatives que presenten. Així, una possibilitat seria: a) «Aconseguir que per les vies constitucionals i legals de fusió de les 4 províncies es considerés Catalunya com a única província. En aquest cas la divisió en Regions no trobaria cap condicionament quant a divisió intermèdia imposada per imperatius constitucionals». I, una altra, b) «Adequació de Províncies i Regions a una nova estructuració global més racional i que alhora respectés la divisió bàsica en comarques».

En relació amb les comarques, proposaven com a actuació immediata el restabliment de la divisió comarcal de l'any 1936 i l'establiment d'una comissió per estudiar una nova organització territorial. Per a Alemany i Borja, «voler fer d'entrada una divisió comarcal diferent segurament donaria lloc a una lluita parlamentària entre els partits polítics on les motivacions electoralistes podrien pesar tant com la racionalització en l'ordenació del territori i les aspiracions comarcals, ja que la urgència de fer una divisió nova i provisional no permetria grans estudis, ni informes tècnics, ni enquestes, ni escoltar tots els interessats en cadascuna de les comarques». L'organisme que exerciria el poder a cada comarca seria el Consell Comarcal, en el qual no caldria que estiguessin representats tots els municipis de la comarca, sinó que hi hauria d'haver de 15 a 35 membres, segons la població de la comarca, elegits a partir dels resultats de les eleccions municipals.

Pel que fa a les diputacions provincials, el seu objectiu es buidar-les de competències, ja que, «a part de les raons històriques i polítiques, ni els àmbits són els més adequats ni el tipus d'ens és prou representatiu», i arriben a proposar que els plans d'obres i serveis de les

diputacions siguin gestionats directament pels consells comarcals.

L'altre text que considero fonamental per entendre el que després serà l'organització del país en comarques és el titulat *Críteris bàsics sobre Organització Comarcal de la Generalitat de Catalunya*, document aprovat pel Consell Executiu de la Generalitat i lligat als treballs de la ponència conjunta que havia de fer el projecte de llei de l'Organització Territorial, la qual s'havia constituït el febrer de l'any 1981. En aquest document es propugna una redistribució de competències entre les diferents entitats administratives de Catalunya, «perquè el model d'Estat configurat per la Constitució tingui una pràctica efectiva».

La comarca, segons el Consell Executiu, hauria de ser un ens administratiu destinat a la prestació de serveis, perquè si fos un òrgan polític dedicat a fer realitat les aspiracions genèriques i substancials de la comunitat, «l'Administració local de Catalunya podria restar literalment paralitzada en una contradicció tripolar entre ajuntaments, comarques i diputacions, cada un d'ells preocupat per orientar els serveis de la seva competència cap a una direcció pròpia, antitesi d'una cooperació sincera, sense la qual és purament i simple inviable l'acció comarcal».

L'organisme rector de la comarca seria la Junta Comarcal, elegida segons una fórmula proporcional entre els consellers municipals; i la direcció administrativa i dels serveis que el nou ens prestés aniria a càrrec d'un gerent. El document també conté, entre altres proposicions, les competències que els nous ens haurien de tenir: unes no serien exclusives de les comarques, com ara fires i mercats comarcals, foment del turisme, assistència econòmica, jurídica i tècnica dels municipis..., i unes altres sí que ho serien, com ara l'elaboració, aprovació i gestió dels plans supramunicipals, les infraestructures i els serveis d'àmbit supramunicipal i la policia rural.

Finalment, i sobre la qüestió del finançament, el Consell Executiu afirmava que «sense un adequat finançament no es pot pretendre que una nova unitat administrativa respongui a les esperances que s'hi puguin haver posat. Sense mitjans pressupostaris, les entitats no passen de ser uns guarniments de l'organigrama públic, no sols inútils sinó àdhuc perjudicials, perquè, sense fer res, ocupen un espai i unes competències que uns altres ens podrien gestionar amb més eficàcia. Dit amb uns altres mots: si no hi ha una voluntat política i una articulació legal per dotar les comarques de recursos necessaris, val més no crear-les i deixar les coses com estaven». Paraules que si es relacionen amb l'actual dotació pressupostària dels ens comarcals, recobren tota la seva força i vigor.

Assenyalem també que l'any 1981 apareix publicat l'estudi de Lluís Casassas i Joaquim Clusa *L'Organització Territorial de Catalunya*, el qual planteja la problemàtica i la inadequació de l'organització municipal a la realitat present, com també un esquema funcional administratiu basat en la municipalia (agrupació de municipis), la regió i la comunitat autònoma. Aquest esquema, en eludir l'establiment de les comarques com a ens administratius i posar el dit a la llaga sobre el problema de l'organització municipal, queda en part com un discurs,

racionalista i alhora radical, completament diferent a la sintonia general, en anar en direcció diferent al desig de determinats polítics, els comarcalistes, i fins i tot a la lletra de l'Estatut.

Al llarg de l'any 1986 es debat al Parlament la ponència unitària, es presenten dos nous projectes d'organització territorial i, finalment, el grup parlamentari de Convergència i Unió fragmenta la ponència en quatre proposicions de llei, les quals amb lleugeres variacions seran aprovades sense consens a finals de març i principis d'abril de 1987.

Si s'analitzen els dos projectes de llei més transcendents, el del grup majoritari i el del primer partit de l'oposició, es veu clar que l'organització territorial propugnada té una íntima relació amb el model de país que desitja cada grup i amb la seva respectiva ideologia. L'organització territorial no és només la fixació d'unes línies divisòries en el territori o bé un treball o estudi d'anàlisi regional, ja que com bé recordava Michel Foucault als geògrafs d'*Herodote*: «el territori és, sens dubte, una noció geogràfica, però en primer lloc és una noció jurídic-política: el que és controlat per un cert tipus de poder». I el poder, representatiu de determinats interessos socials i econòmics, desitja controlar l'espai, organitzar-lo i jerarquitzar-lo, a fi d'aconseguir uns determinats objectius, entre els quals hi ha el de perllongar el mateix exercici del poder.

Recordem que Maquiavel recomanava al Príncep que la millor manera de dominar un territori era deixar que un consell de notables indígenes l'administrassin en nom seu, de tal manera que els consellers, en saber que el seu nomenament depenia d'una autoritat superior molt més poderosa, tindrien un gran interès a conservar el domini del Príncep sobre el territori.

Pel que fa al conflicte entre tècnics i polítics en l'organització d'un territori, només cal esmentar que gràcies a Enric Lluch i a Oriol Nel·lo hem pogut conèixer aquella acta de la Ponència de la Divisió Territorial dels anys trenta, on hi ha constància d'una reunió en la qual Pau Vila i els altres ponents esperaven que Josep Tarradellas, com a conseller de Governació i president de la mateixa Ponència, fixés les funcions que havien de tenir les demarcacions que ells havien de delimitar. La resolució del polític (en aquest cas el després president Tarradellas) no té res a veure amb els desitjos dels tècnics preocupats per fer una divisió útil a les necessitats de la gent i a la realitat del país, ja que el representant del poder diu als tècnics que no es preocupin pas dels continguts, sinó que «facin el mapa i es dissolguin, aleshores el govern de la Generalitat l'estudiarà i l'arxivarà, per a donar-lo a conèixer quan ho cregui necessari». Aquesta resposta ens pot fer pensar en la cara que deuriem fer els ponents en comprovar la duresa del llenguatge del poder i alhora il·lustra perfectament que els objectius dels uns i dels altres no sempre són coincidents.

Si analitzem la proposició d'organització comarcal del PSC-PSOE (Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya del 23 de juliol de 1986), Catalunya s'organitzaria en municipis, comarques i regions. Els primers assumirien funcions de representació local i d'articulació de la representació ciutadana, i les regions, funcions de gestió dels serveis públics més complexos i costosos. L'Ad-

ministració de la Generalitat s'estructuraria en un mínim de cinc i un màxim de set regions, i a cada regió hi hauria un consell regional que faria les funcions de suport als municipis i comarques (paper de les actuals diputacions). La Corporació Metropolitana es transformaria en Àrea Metropolitana amb competència per gestionar els problemes bàsics de la gran aglomeració barcelonina.

En el projecte socialista no se sap quantes, ni quines, serien les comarques de Catalunya, ja que es remet a un mapa comarcal per confeccionar, el qual seria fruit d'un procés gradual d'institucionalització de comarques que partiria de la iniciativa dels alcaldes interessats a formar-ne una. Al Consell Comarcal, en la seva fase constitutiva, hi participarien tots els municipis, representats pel seu alcalde, que disposaria d'un vot per cada mil habitants, o fracció, que residissin al seu municipi, amb la qual cosa l'alcalde del municipi més gran tindria moltes possibilitats de convertir-se en el president del Consell i en una espècie d'alcalde major de la comarca. L'organització comarcal es basaria en el Consell Comarcal en ple, president i vice-presidents, i una comissió especial de comptes. No hi hauria cap gerent executiu, ja que la seva funció seria realitzada directament pel president del consell.

Les competències de les comarques serien l'ordenació territorial a nivell comarcal, la promoció de les activitats i del desenvolupament econòmic, el foment de les comunicacions internes i el transport públic de viatgers, com també la cooperació en els serveis municipals en coordinació amb els organismes regionals. La comarca també tindria competències de planificació, coordinació i gestió en tota una sèrie de temes, des de la protecció civil, prevenció i extinció d'incendis i salvament, fins a la col·laboració amb els municipis en la prestació dels serveis públics d'interès agrari.

La proposta socialista tendeix a enfortir el paper dels ajuntaments amb més població i configura l'ens comarcal com una administració complementària de la municipal i de la regional, amb àmplies atribucions en el tema de l'ordenació del territori i del foment de l'activitat econòmica; però és molt poc concreta en la forma de constituir les diferents comarques, ja que tant podrien constituir-se'n 40 com 120, i fins i tot podrien quedar municipis no adscrits a cap comarca, la qual cosa fa pressuposar que el procés de constitució de les diferents comarques hauria estat força conflictiu, si no inoperant.

El projecte de CDC-UDC —que gairebé íntegrament es convertí en llei— presenta un país organitzat en municipis, en comarques (les 38 de l'any 1936, però amb possibilitats de ser modificades i ampliades) i en unes futures regions (cinc com a mínim) un cop Catalunya quedés integrada en una sola província. L'Administració comarcal estarà regida per un Consell Comarcal —amb un president que pot ser qualsevol conseller—, un gerent executiu i una comissió especial de comptes. El nombre de membres del Consell Comarcal oscil·la entre 19, 25, 33 i 39, segons els habitants de la comarca i d'acord amb quatre categories: de menys de 50.000 habitants, de 50.001 a 100.000, de 100.001 a 500.000, i de més de 500.000 habitants, respectivament.

El nombre de consellers representants de cada grup polític es distribueix d'acord amb un procediment que és proporcional al percentatge de vots i de regidors de cada partit, coalició, federació o agrupació electoral.

La comarca té les competències que li atribueix el Parlament, les quals han de referir-se a matèries com l'ordenació del territori i l'urbanisme, la sanitat, els serveis socials, la cultura, l'esport, l'ensenyament, la salubritat pública i el medi. També pot rebre competències delegades de la Generalitat, dels municipis i de les diputacions. Les competències han d'estar incloses en el programa d'actuació comarcal, que ha de determinar els serveis que ha d'exercir per a aquells municipis que no poden complir amb els serveis mínims obligatoris establerts per la Llei Municipal, els serveis supramunicipals, determinats serveis municipals establerts mitjançant conveni, les obres d'infraestructura general o complementàries per a la prestació de serveis municipals i els criteris per realitzar els diferents serveis i finançar-los.

La comarca es converteix en un segon esglau de l'Administració local amb funcions d'assistència i cooperació als municipis, temes que en l'actualitat exerceixen les diputacions. La comarca també pot realitzar funcions delegades de la Generalitat i rebre competències dels municipis, sempre que aquestes siguin transferides per voluntat pròpia. Pel que fa a l'elecció del Consell, els seus membres representen els diferents grups polítics comarcals i la població de la comarca, encara que com més habitants té una comarca, menys consellers li corresponen, i no tots els municipis tenen un regidor en el Consell, perquè aquest es considera el representant d'un ens territorial i no d'una comunitat intermunicipal.

El desplegament de la llei sobre l'organització comarcal de Catalunya, al marge de la gran polèmica generada per la supressió de la Corporació Metropolitana de Barcelona, va comportar la convocatòria d'una consulta municipal per establir la divisió comarcal de Catalunya i per formar i regular la Comissió de Delimitació Territorial, necessària per informar, entre d'altres temes, sobre la modificació del mapa comarcal.

Els resultats de la consulta municipal, elaborats pels serveis tècnics de la Direcció General d'Administració Local, van mostrar que el 88,6% dels municipis estaven d'acord amb l'adscripció a les mateixes comarques de l'any 1936. Aquesta àmplia coincidència cal relacionar-la amb les directrius emanades de la direcció del partit majoritari al Parlament de Catalunya, però també amb l'alt grau d'acceptació aconseguit per la comarcalització impulsada per Pau Vila, especialment entre els socis de les entitats culturals del país, però també entre els membres dels sindicats i d'altres organitzacions cíviques i polítiques; grau de conscienciació augmentat pels mitjans de comunicació social, i molt especialment per T.V.3, que en els dies de la discussió de la Llei d'Organització Territorial al Parlament emetia el programa «Vostè jutja», que aconseguí una gran audiència, en el qual es formaven uns jurats populars d'àmbit comarcal.

Si s'analitzen les respostes negatives de la consulta municipal, o bé les respostes positives que demanen una posterior modificació de l'àmbit comarcal, es veu clar

que la disconformitat o les objeccions obeeixen, per una banda, a una clara dissensió política (és el cas dels municipis del Barcelonès, del Baix i Alt Penedès i del Garraf) i, per l'altra, a l'existència de noves estructures territorials i de petites àrees funcionals a la zona fronterera entre dues o tres comarques. Aquestes àrees funcionals graviten sobre un lloc central que exerceix de capital de rodalia, subcomarca o municipalia —com en diria el professor Casassas. La major part d'aquestes àrees ja apareixen com a comarques en el mapa resultat de l'enquesta de l'any 1932, com és el cas del Moianès, Lluçanès, Banyoles, Pla d'Urgell, Ribagorça, Montseny-Baix Tordera, Segre Mitjà, Alta i Baixa Segarra i Muntanyes de Prades.

Podem afirmar que la conformitat amb la divisió de l'any 1936 es dona sempre a l'àrea que els geògrafs coneixem com a cor de la regió, mentre que les disconformitats solen aparèixer a les àrees perifèriques o frontereres, moltes de les quals presenten dificultats de delimitació, com és el cas del mateix Moianès.

Pel que fa a l'aparició de noves àrees que desitgen esdevenir comarca, cal buscar-ne l'explicació en la dinàmica que l'economia i la societat imposen en el territori, com pot ser el cas de determinats municipis de la Costa Brava, els de l'àrea Nord del Baix Llobregat (com a contraposició a l'àrea Sud), el Garraf i part dels municipis costaners del Baix Penedès, l'àrea d'influència immediata de Terrassa, etc.

Finalment, hi ha municipis aïllats que demanen l'adscripció a la comarca veïna, sigui per raons de lligams funcionals o per interessos econòmics, com poden ser els dels municipis veïns del Penedès, que voldrien ser del Baix o de l'Alt Penedès per fruit de la denominació d'origen dels seus vins. Reclamacions i reivindicacions per adscriure's a una o altra comarca que no han pas acabat i que, fins i tot, en algun cas, han canviat en menys d'un any (com és el cas del municipi de Mieres de la Garrotxa que ha demanat la seva adscripció a la comarca de Banyoles). Un cas paradoxal va ser el del municipi de Cardona, que va demanar la creació de la comarca del Cardener gairebé al mateix temps que el canvi de partit judicial del de Berga al de Manresa.

Com a resultat de l'anterior consulta municipal s'han creat tres noves comarques: el Pla de l'Estany, el Pla d'Urgell i l'Alta Ribagorça, i més o menys des del mes de març passat han iniciat el seu rodatge els consells comarcals, els quals en virtut de l'elecció dels consellers han passat a ser presidits majoritàriament per membres del partit que té el poder a la Generalitat.

A partir d'aquí, el procés de funcionament de l'Administració comarcal ha estat molt lent i no s'ha disposat de recursos suficients per fer efectives les competències marcades per la llei. En un any, els consells s'han preocupat bàsicament de bastir les seves infraestructures de locals i de personal i d'elaborar el seu reglament orgànic. Aquests reglaments són molt interessants d'analitzar, perquè en alguns d'ells apareix com a òrgan complementari no permanent l'Assemblea d'Alcaldes de la Comarca com una nova fórmula d'integrar el poder màxim de cada ajuntament en un organisme consultiu del Consell Comarcal.

De moment, els consells comarcals tenen molt poques competències delegades per la Generalitat i les dipu-

tacions, i les competències pròpies depenen de la legislació del Parlament; per ara, només les lleis de Política Territorial, d'Alta Muntanya, de l'Esport, d'Arxius, de Consells Escolars Territorials i el Reglament del Cos d'Agents Rurals atribueixen determinades facultats a les comarques, tot i que en la majoria de casos la llei encara està en vies d'aplicació i calen els decrets i reglaments concrets que fixin les atribucions específiques dels consells comarcals.

Les facultats reals dels consells de moment són mínimes, i bàsicament són: la xarxa bàsica d'assistència social primària; la qualificació de les activitats insalubres, nocives, perilloses i molestes; la contractació de personal i d'estudis tècnics; l'informe preceptiu sobre l'aplicació de les subvencions del Departament de Sanitat als consultoris i dispensaris municipals per a la compra de material i equips sanitaris; la possibilitat de firmar convenis d'ocupació amb el Departament de Treball, i les gestions corresponents a la contractació i formalització, en nom dels ajuntaments, de les operacions de crèdit necessàries per al finançament del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya, com també el control de les certificacions d'obra. Els programes d'actuació comarcal que hauran de fixar les competències municipals i supramunicipals assumides pels consells encara estan per fer o tan sols s'han iniciat.

A més a més, els consells han emprès altres iniciatives, molt diferents i desiguals entre les comarques, sobre la base de la solució de determinades necessitats emparades en aportacions pecuniàries de les pròpies hisendes municipals o en subvencions de les diputacions (les de Tarragona, Lleida i Girona). Les actuacions dels consells no sempre han estat fruit d'una anàlisi de les prioritats comarcals i de les possibilitats reals d'actuació. Hi ha comarques que han intentat promoure el turisme o altres activitats econòmiques; d'altres s'han ocupat de la recollida i tractament d'escombraries i residus sòlids, de la neteja de les platges, de la legalització de pous d'aigües subterrànies... fins a arribar a la realització d'una campanya de recollida de gossos abandonats o a combatre les plagues de mosquits. La recerca de local per a la seu del Consell ha comportat la possibilitat de rehabilitar algun antic edifici de les nostres ciutats històriques, però també en algun cas la simbologia del nou poder lligada a l'edifici de l'ens ha implicat una càrrega financera que inicialment era innecessària. A la comarca del Berguedà, per exemple, la compra del castell de Berga va ser motiu de polèmica entre els partits polítics comarcals i la mateixa població.

Per a l'any 1989 el Fons de Cooperació Local de Catalunya ha repartit entre els consells comarcals, en concepte de participació en els ingressos de la Generalitat, la quantitat de 1.250 milions de pesetes, que ben repartida entre els comarcans toca a raó de 209,85 pesetes per persona, quantitat molt baixa en relació amb les necessitats d'una nova Administració local, que de cap manera no pot possibilitar un nou reequilibri territorial del país, ni tampoc una millora de la relació entre administradors i administrats. El repartiment dels diners s'ha fet en funció de la densitat de població, la població comarcal i la superfície de cada comarca, de tal manera que a la Vall d'Aran toquen 3.114 pesetes per habitant, 1.101 pesetes a la Segarra, 229,4 pesetes al Tarragonès i 61,10 pesetes als habitants del Barcelonès. La mitjana d'aportació per comarca és

de 30,5 milions de pessetes, quantitat que si es té en compte el cost del gerent i el que tindran el secretari, l'interventor i el dipositar del Consell (que una resolució de la Direcció General de la Funció Pública, de 22 de febrer de 1988, classifica de 1a. i 2a. categoria) és totalment insuficient.

La idea que la comarcalització faria possible un ràpid desenvolupament harmònic del país és lluny de la realitat. La frase que en aquest país «no es pot fer tot en un dia» s'ha difós per totes les contrades, no sé si en plena correspondència amb el model de Hägerstrand, però sí per demostrar que és difícil construir una nova organització administrativa en conflicte amb d'altres administracions i sense els recursos necessaris. Des de les més altes instàncies del país s'apel·la a un fort voluntarisme perquè els consells comarcals no deixin de fer coses, i es diu que una nova organització territorial no és cosa de «bufar i fer ampolles», però per bufar i fer ampolles cal molta bufera, un forn, la canya, tenalles i les primeres matèries (silicats, sosa, plom, etc.). Cal esperar que els consells comptaran amb nous recursos econòmics i que el programa d'actuació facilitarà la realització d'obres supramunicipals finançades pels mateixos ajuntaments.

L'organització territorial de Catalunya està ara a l'espera que s'efectuï la divisió del territori en regions o vegueries i que es dotin de contingut, ja que segons la Llei 5/1987 de Règim provisional de les competències de les diputacions provincials, el Govern de la Generalitat tenia dos mesos, després del 8 d'abril de l'any passat, per iniciar la ràpida desconcentració i descentralització dels serveis de la Generalitat en regions.

De moment, les diputacions continuen existint i realitzen serveis que per raons històriques o polítiques passen àmpliament les competències fixades per la Llei de Bases de Règim Local (1985). Recordem aquí que l'any 1980 Convergència i Unió i el PSC-PSOE van aconseguir aprovar en el Parlament de Catalunya una llei de *transferència urgent i plena de les diputacions a la Generalitat* que va ser rebutjada pel Tribunal Constitucional, tot i que va reconèixer que determinats serveis podien ser transferits al Govern autonòmic; i recordem, també, que les competències de les diputacions coincideixen notablement amb les de les comarques; raó per la qual la llei del règim provisional de competències de les diputacions, de 4 d'abril del 1987, estableix la formació d'una Comissió Mixta Diputacions-Generalitat per traspasar els serveis i recursos de les primeres a l'Administració autonòmica, traspassos que en la realitat són molt més complexos que sobre el paper, especialment a la província de Barcelona.

Fa gairebé deu anys que la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya, en dictaminar sobre el Projecte d'Estatut d'Autonomia de Catalunya, s'atrevia a avisar que si en el futur coexistien en el país diferents administracions es podria originar una font de conflictes i una complexitat administrativa tal que faria perillar la necessària simplificació i eficàcia de l'Administració. En aquests moments la coexistència d'una Administració local amb municipis, mancomunitats, comarques i diputacions, a més de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració perifèrica de l'Estat, fa especialment complicada la xarxa de relacions entre els administradors mateixos i entre aquests i els administrats. Una situació que esperem que sigui modificada en benefici del país i dels seus pobladors.